

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๒/๒๕๕๕

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ส่งยุบพรรคความหวังใหม่เพื่อรวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย
ที่เป็นพรรคการเมืองหลัก

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ส่ง เรื่องขอให้มีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สรุปความได้ว่า

ในการประชุมใหญ่สามัญของพรรคความหวังใหม่ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ให้พรรคความหวังใหม่รวมกับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นพรรคหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง และในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ของพรรคไทยรักไทย วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ ให้รวมพรรคความหวังใหม่เข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับพรรคไทยรักไทย และหัวหน้าพรรคการเมืองทั้งสองได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๓)

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีมติรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และส่งสำเนาคำร้องให้พรรคความหวังใหม่ และพรรคไทยรักไทยชี้แจง ซึ่ง

หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า พรรคความหวังใหม่ ได้จัดประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อดำเนินการรวมพรรคความหวังใหม่เข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง พรรคไทยรักไทยได้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๕ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรคความหวังใหม่เข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยหัวหน้าพรรคไทยรักไทยกับหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ ได้ร่วมกันมีหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองถึงการรวมพรรคการเมืองทั้งสองเข้าด้วยกัน เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๗๓ วรรคสอง ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมือง มีคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงไม่มีข้อโต้แย้ง แต่ประการใด

หัวหน้าพรรคไทยรักไทย มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า หัวหน้าพรรคไทยรักไทยและหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ ได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคทั้งสองเข้าด้วยกัน โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินการทางการเมือง ตามมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญพรรคความหวังใหม่ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ และมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๕ ของพรรคไทยรักไทย วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ดังนั้นเมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ พรรคไทยรักไทยจึงไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองดังกล่าว

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

มาตรา ๗๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่งหรือหลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลัก ให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง

เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้นยุบไปนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง”

พิจารณาจากคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำชี้แจงของหัวหน้าพรรคความหวังใหม่และหัวหน้าพรรคไทยรักไทย แล้วเห็นว่า กรณีพรรคความหวังใหม่รวมเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นพรรคหลักนั้น พรรคความหวังใหม่ได้มีมติเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่

๑/๒๕๔๕ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๕ ส่วนพรรคไทยรักไทยได้มีมติเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๕ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๕ และหัวหน้าพรรคการเมืองทั้งสองได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองทั้งสองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง จึงเป็นการดำเนินการรวมพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๗๓ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๓)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยยุบพรรคความหวังใหม่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ